Κυριακή ΙΖ΄Ματθαίου (Χαναναίας): Ομιλία στην απελευθέρωση της κόρης της Χαναναίας (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 4 Φεβρουαρίου, 2022

[Ματθ. 15, 21-18]

«Εἰς τήν ἐπίλυσιν τῆς Χαναναίας»

«Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ιησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος (: Και αφού έφυγε από κει ο Ιησούς, αναχώρησε προς τα μέρη της Τύρου και Σιδώνας)» [Ματθ. 15, 21].

Θαυμάζει ο ευαγγελιστής. «*Καὶ ἰδοὺ γυνὴ (: και τότε ιδού μία γυναίκα)*», το παλαιό όπλο του διαβόλου, αυτή που με έβγαλε από τον παράδεισο, η μητέρα της αμαρτίας, ο αρχηγός της παράβασης· η ίδια αυτή γυναίκα έρχεται, η ίδια φύση. Καινούριο και παράξενο θαύμα· οι Ιουδαίοι φεύγουν και η γυναίκα τον καταδιώκει· «*καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἐκραύγαζεν αὐτῷ λέγουσα· ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαυΐδ (: Τότε μια γυναίκα Χαναναία που βγήκε από τα σύνορα εκείνα του φώναξε δυνατά: "Ελέησέ με, Κύριε, ένδοξε απόγονε του Δαβίδ")»*. **Η γυναίκα γίνεται ευαγγελίστρια και ομολογεί τη θεότητα και την οικονομία**. «*Κύριε*», λέγει και εννοεί την εξουσία· «*Υιέ του Δαβίδ*», την ενανθρώπηση. «*Ελέησέ με*». Πρόσεχε φιλόσοφη ψυχή. ***«Ελέησέ με· δεν έχω κατορθώματα ζωής· δεν έχω παρρησία συμπεριφοράς· καταφεύγω στο έλεος, όπου δεν υπάρχει δικαστήριο, όπου η σωτηρία είναι χωρίς ανάκριση»***. Και παρόλο που ήταν τόσο κακή και παράνομη τόλμησε να τον πλησιάσει.

Και **πρόσεχε φιλοσοφία γυναίκας**. Δεν παρακαλεί τον Ιάκωβο, δεν ικετεύει τον Ιωάννη, ούτε πλησιάζει τον Πέτρο, ούτε διέσχισε τον χορό των αποστόλων. «*Δεν έχω ανάγκη από μεσίτη, αλλά* ***πήρα συνήγορο τη μετάνοια και έρχομαι στην ίδια την Πηγή****. Γι' αυτό κατέβηκε,* ***γι' αυτό έλαβε σάρκα, για να μιλήσω και εγώ μαζί Του****. Επάνω τα χερουβείμ Τον τρέμουν, και κάτω η πόρνη συζητάει μαζί Του. Ελέησέ με· γι' αυτό ήρθες, γι' αυτό πήρες σάρκα, γι' αυτό έγινες όπως είμαι εγώ. Επάνω τρόμος και κάτω παρρησία. Ελέησέ με· δεν έχω ανάγκη από μεσίτη, ελέησέ με*».

«*Τι έχεις;*». «*Έλεος ζητώ*». «*Τι έχεις πάθει;*». «*Ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται (: Η κόρη μου κατέχεται από δαιμόνιο και υποφέρει φρικτά)*». Η φύση βασανίζεται, η συμπάθεια γυμνάζεται. Βγήκε συνήγορος της κόρης της.**Δεν φέρνει την άρρωστη, αλλά φέρνει την πίστη. Θεός είναι και τα βλέπει όλα.** «*Η κόρη μου βασανίζεται φρικτά από δαιμόνιο*». Πένθος φοβερό· το καρφί της φύσης ξέσχισε τη μήτρα, η τρικυμία βρίσκεται στα σπλάχνα της. «*Τι να κάνω; Χάνομαι*».

Και γιατί δεν λες: «*ελέησε τη θυγατέρα μου*», αλλά «*ελέησέ με*»; Εκείνη δεν αισθάνεται το πάθος, δεν ξέρει τι πάσχει, δεν καταλαβαίνει τον πόνο , επειδή έχει παραπέτασμα της συμφοράς το ανώδυνο ή καλύτερα το αναίσθητο. «*Εμένα όμως ελέησε που βλέπω τα καθημερινά κακά· θέατρο συμφοράς έχω στο σπίτι μου. Πού να πάω; Στην έρημο; Αλλά δεν τολμώ να την αφήσω μόνη. Μήπως στο σπίτι; Αλλά βρίσκω τον εχθρό μέσα, τα κύματα στο λιμάνι, θέατρο συμφοράς. Τι να την ονομάσω; Νεκρή; Όμως κινείται. Μήπως ζωντανή; Αλλά δεν ξέρει τι κάνει. Δεν ξέρω να βρω όνομα που να ερμηνεύει το πάθος της. Ελέησέ με. Αν πέθαινε η κόρη μου, δεν θα πάθαινα τέτοια· θα παρέδινα στους κόλπους της γης το σώμα της, και με τον καιρό θα έφερνα τη λήθη και θα απομάκρυνα τη λύπη. Τώρα όμως έχω ένα νεκρό που με κάνει να τον βλέπω συνέχεια, να μου ερεθίζει το τραύμα, να μου αυξάνει το πάθος. Πώς να δω τα μάτια της να αλληθωρίζουν· τα χέρια της να συστρέφονται· τα μαλλιά της να ξεπλέκονται; Αφρό να βγαίνει από το στόμα της; Τον δήμιο να είναι μέσα και να μη φαίνεται; Αυτόν που μαστιγώνει να μη φαίνεται, ενώ οι μαστιγώσεις να φαίνονται; Στάθηκα θεατής των ξένων κακών, στάθηκα ενώ η φύση με κεντρίζει. Ελέησέ με. Φοβερή η τρικυμία, φοβερό το πάθος και φοβερός ο φόβος· το πάθος της φύσης και ο φόβος του δαίμονα. Δεν μπορώ να την πλησιάσω, ούτε να τη συγκρατήσω. Με ωθεί το πάθος και με αποκρούει ο φόβος. Ελέησέ με*».

Σκέψου την πίστη της γυναίκας. Δεν πήγε σε μάγους, δεν κάλεσε μάντεις, δεν έκανε φυλαχτά, δεν πλήρωσε γυναίκες που χρησιμοποιούν μαγγανείες, αυτές που γοητεύουν τους δαίμονες και αυξάνουν την πληγή. Αλλά **άφησε το εργαστήριο του διαβόλου και έρχεται στον Σωτήρα των ψυχών μας** . «*Ελέησέ με· η θυγατέρα μου βασανίζεται φρικτά από δαιμόνιο*». Γνωρίζετε το πάθος, όσοι γίνατε πατέρες· βοηθήστε μου στον λόγο, όσες γίνατε μητέρες. Δεν μπορώ να εξηγήσω την τρικυμία που υπέφερε η γυναίκα. «*Ελέησέ με· η θυγατέρα μου βασανίζεται φρικτά από δαιμόνιο*». Είδες την πίστη της γυναίκας; Είδες την καρτερία της; Την ανδρεία της; Την υπομονή της;

«*Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον (: Ο Κύριος όμως δεν της αποκρίθηκε ούτε λέξη)*». Καινούρια πράγματα. Αυτή παρακαλεί, ικετεύει, κλαίει τη συμφορά της, μεγαλώνει την τραγωδία, διηγείται το πάθος· και ο Φιλάνθρωπος δεν απαντάει. Ο Λόγος σιωπά, η Πηγή κλείνεται, ο Ιατρός κρύβει τα φάρμακα. Τι το καινούριο; Τι το παράδοξο; Τρέχεις κοντά σε άλλους και δείχνεις αυτήν που τρέχει κοντά σου; Αλλά σκέψου τη φιλοσοφία του Ιατρού. «*Αυτός όμως δεν της απάντησε ούτε λέξη*». Για ποιον λόγο;

Γιατί **δεν εξέταζε τα λόγια, αλλά ερευνούσε τα μυστικά της ψυχής της.**

«*Ο Κύριος όμως δεν της αποκρίθηκε ούτε λέξη*». Και τι έκαναν οι μαθητές; Επειδή η γυναίκα δεν πήρε απάντηση, Τον πλησίασαν και Του λέγουν: «*Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὄπισθεν ἡμῶν (: ''Κάνε της αυτό που ζητά, για να φύγει, διότι φωνάζει δυνατά από πίσω μας, κι απ' τις φωνές της θα μαζευτεί πολύς λαός'')*» [Ματθ. 15, 23]. «*Εσύ όμως ακούς τη φωνή από έξω, ενώ εγώ τη φωνή από μέσα. Είναι μεγάλη η φωνή του στόματος, μεγαλύτερη όμως η φωνή της ψυχής*». «*Κάνε της αυτό που ζητά, για να φύγει, διότι φωνάζει δυνατά από πίσω μας*»· άλλος ευαγγελιστής όμως, λέγει: «*ἔμπροσθεν ἡμῶν (: μπροστά μας)*»**.** Αντίθετα τα λόγια, αλλά όχι ψεύτικα, γιατί έκανε και τα δύο. Πρώτα δηλαδή φώναζε από πίσω, και όταν δεν απάντησε ο Κύριος, ήρθε μπροστά Του. Σαν σκυλί που γλύφει τα πόδια του κυρίου του. «*Διώξε την. Εκείνη έστησε θέατρο γύρω, μάζεψε πλήθος*», λένε οι μαθητές. Εκείνοι έβλεπαν τον ανθρώπινο πόνο, ενώ ο Κύριος τη φιλανθρωπία και τη σωτηρία της γυναίκας. «*Διώξε την γιατί φωνάζει από πίσω μας*».

Τι λοιπόν είπε ο Χριστός; «*Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ισραήλ (: Δεν με απέστειλε ο Πατέρας μου παρά για τα χαμένα πρόβατα του ισραηλιτικού γένους)*» [Ματθ. 15, 24]. Όταν απάντησε, έκανε χειρότερη την πληγή της· γιατί ήταν ιατρός για να εγχειρίζει· όχι για να χωρίσει, αλλά για να ενώσει.

Εδώ εντείνατε πάρα πολύ την προσοχή σας και συγκεντρώστε, σας παρακαλώ, τον νου σας· γιατί θέλω να ερευνήσω ζήτημα βαθύ. «*Δεν με απέστειλε ο Πατέρας μου παρά για τα χαμένα πρόβατα του ισραηλιτικού γένους*». Αυτό είναι όλο; Γι' αυτό έγινες άνθρωπος, ανέλαβες σάρκα, έκανες τόσο μεγάλες οικονομίες, για να σώσεις μία γωνιά της γης, και αυτή χαμένη; Και η οικουμένη όλη θα μείνει έρημος, Σκύθες, Θράκες, Ινδοί, Μαύροι, Κίλικες, Καππαδόκες, Σύροι, Φοίνικες, όση γη επιβλέπει ο ήλιος; **Για τους Ιουδαίους μόνο ήρθες, και περιφρονείς τους εθνικούς που βρίσκονται μέσα στην ερημιά;** Και ανέχεσαι την κνίσσα; Ανέχεσαι τον καπνό; Ανέχεσαι να βρίζεται ο Πατέρας Σου; Να προσκυνούνται τα είδωλα; Να λατρεύονται οι δαίμονες;

Αν και οι προφήτες δεν λέγουν αυτά, όμως ο πρόγονός σου κατά σάρκα τι λέγει; «*Αἴτησαι παρ᾽ ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου καὶ τὴν κατάσχεσίν σου τὰ πέρατα τῆς γῆς (: Ζήτησε από εμένα και θα σου δώσω ως κληρονομιά όλα τα έθνη και θα θέσω υπό την απόλυτη κυριαρχία σου όλη τη γη μέχρι των άκρων και των περάτων της)*» [Ψαλμ. 2, 8]. Και ο Ησαΐας που είδε τα Σεραφείμ, λέγει: «*Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαὶ καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ᾽ αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσι, καὶ ἔσται ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῦ τιμή (: Και θα είναι κατά την ημέρα εκείνη ο νεαρός βλαστός ο προερχόμενος από τη ρίζα του Ιεσσαί, δηλαδή ο απόγονός του Μεσσίας, και αυτός θα ανυψωθεί για να εξουσιάζει τα έθνη, και σε Αυτόν θα ελπίζουν τα έθνη· και η έδρα και η διαμονή*

Του θα είναι ένδοξη και τιμημένη)» [Ησ. 11, 10].

Και ο Ιακώβ: «*Οὐκ ἐκλείψει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἐὰν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν (: Δεν θα λείψει άρχοντας και βασιλικό σκήπτρο από τη φυλή του Ιούδα και δεν θα λείψει αρχηγός από τους απογόνους της γενεάς του, μέχρις ότου έλθει Εκείνος, στον Οποίο ανήκει το βασιλικό αυτό σκήπτρο· και Αυτός θα είναι το πρόσωπο, το οποίο θα περιμένουν με ζωηρή ελπίδα και έντονη προσδοκία τα έθνη και οι λαοί της γης, δηλαδή ο Μεσσίας Χριστός)»* [Γέν. 49, 10]. Και ο Μαλαχίας: «*Διότι καὶ ἐν ὑμῖν συγκλεισθήσονται θύραι, καὶ οὐκ ἀνάψεται τὸ θυσιαστήριόν μου δωρεάν· οὐκ ἔστι μου θέλημα ἐν ὑμῖν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ θυσίαν οὐ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν. διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου ἕως δυσμῶν τὸ ὄνομά μου δεδόξασται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προσάγεται τῷ ὀνόματί μου καὶ θυσία καθαρά, διότι μέγα τὸ ὄνομά μου ἐν τοῖς ἔθνεσι, λέγει Κύριος παντοκράτωρ (: διότι και μεταξύ σας θα κλειστούν τελείως οι θύρες του ναού και δεν θα ανάψει το θυσιαστήριό σου μάταια, όπως γίνεται σήμερα. Δεν αισθάνομαι καμία ευαρέσκεια σε σας, λέγει ο Κύριος Παντοκράτωρ. Και θυσία δεν θα δεχθώ με ευχαρίστηση από τα χέρια σας. Ναι· δεν θα δεχθώ από τα βέβηλα χέρια σας θυσία. Διότι σε όλο τον κόσμο, από την ανατολή έως τη δύση του ηλίου, το Όνομά μου έχει δοξαστεί μεταξύ των εθνών που επέστρεψαν σε εμένα, και σε κάθε τόπο προσφέρεται θυμίαμα λατρείας στο Όνομά μου και θυσία καθαρή, μη μολυσμένη από αίματα και καπνούς και κνίσα κατακαιομένων σαρκών και λίπους· διότι μέγα είναι το Όνομά μου μεταξύ των εθνών, λέγει ο παντοκράτορας Κύριος)»* [Μαλαχ. 1, 10-11].

Και ο Δαβίδ πάλι λέγει επίσης: «*Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας, ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως. ὅτι Κύριος ὕψιστος, φοβερός, βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν (: Όλα τα έθνη χειροκροτήστε, επευφημήστε και κραυγάστε θριαμβευτικά προς τιμήν του Θεού με φωνή πλεονάζουσας χαράς· διότι ο Κύριος είναι Ύψιστος, φοβερός, βασιλέας μέγας σε όλη τη γη)»* [Ψαλμ. 46, 2-3] και: «*ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος (: και αφού κατανίκησε τα έθνη και υπόταξε αυτά σε μας, θριαμβευτής ενάντια σε όλες τις ενάντιες δυνάμεις, ανέβηκε ο Θεός και πάλι στον ουρανό εν μέσω αλαλαγμών, ανήλθε ο Κύριος, ενώ σάλπιγγες αντηχούσαν χαρμόσυνα)»* [Ψαλμ. 46, 6].

Και άλλος λέγει: «*Εὐφράνθητε, οὐρανοί, ἅμα αὐτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ· εὐφράνθητε, ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ Θεοῦ· ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκδικᾶται, καὶ ἐκδικήσει καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς μισοῦσιν ἀνταποδώσει, καὶ ἐκκαθαριεῖ Κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ (: Χαρείτε και πανηγυρίστε μαζί Του οι ουρανοί και ας προσκυνήσουν Αυτόν όλοι οι άγγελοι του Θεού. Χαρείτε και πανηγυρίστε και τα άλλα έθνη μαζί με τον ισραηλιτικό λαό Του και ας ενδυναμώσουν τον λαό αυτόν όλοι όσοι είναι οικείοι του αληθινού Θεού· διότι ο*

Κύριος εκδικείται το αίμα των παιδιών Του. Και θα εκδικηθεί και στο μέλλον και θα τιμωρήσει δίκαια τους εχθρούς τους. Θα πληρώσει μάλιστα όπως πρέπει αυτούς που μισούν Εκείνον και τον λαό Του και θα ξεκαθαρίσει ο Κύριος τη χώρα του λαού Του)» [Δευτ. 32, 43].

Και εσύ ο ίδιος όταν ήρθες δεν κάλεσες αμέσως τους μάγους, την ακρόπολη των εθνών; Την εξουσία του διαβόλου; Τη δύναμη των δαιμόνων; Δεν τους έκανες προφήτες όταν κατέβηκες; Εσύ καλείς μάγους, οι προφήτες ομιλούν για τα έθνη. Όταν αναστήθηκες από τον Άδη, λέγεις στους μαθητές: *«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (: Λοιπόν πηγαίνετε και κάνετε μαθητές σας όλα τα έθνη, βαπτίζοντάς τους στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος)»* [Ματθ. 28, 19], και όταν ήρθε αυτή η άθλια, η ταλαίπωρη, να παρακαλέσει για τη θυγατέρα της και να ικετεύσει να λύσεις τη συμφορά της τότε λες, *«δεν είμαι σταλμένος παρά μόνο στα πρόβατα τα χαμένα του οίκου Ισραήλ»*; Και όταν ήρθε σε σένα ο εκατόνταρχος του λέγεις: *«Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν (: Θα έλθω εγώ στο σπίτι σου και θα τον θεραπεύσω)»* [Ματθ. 8, 7]· όταν ο ληστής: *«ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ᾽ ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ (: Αληθινά σε βεβαιώνω ότι σήμερα, απ᾽ τη στιγμή που θα πεθάνουμε, θα είσαι μαζί μου στον Παράδεισο)»* [Λουκ. 23, 43]· όταν ο παράλυτος: *«ἐγερθεὶς ἆρόν σου τὴν κλίνην καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου (: Σήκω όρθιος και πάρε στους ώμους σου το κρεβάτι σου και πήγαινε στο σπίτι σου)»* [Ματθ. 9, 6]· όταν ο Λάζαρος: *«Λάζαρε, δεῦρο ἔξω (: Λάζαρε, βγες έξω)»* [Ιω. 11, 43], και βγήκε αν και ήταν τέσσερις ημέρες πεθαμένος. Λεπρούς καθαρίζεις, νεκρούς ανασταίνεις, παραλυτικό στερεώνεις, τυφλούς θεραπεύεις, ληστές σώζεις, πόρνη κάνεις πιο εγκρατή από παρθένο, και σε αυτήν δεν απαντάς τίποτε; Τι το πρωτάκουστο; Τι το παράξενο; Τι το παράδοξο;

Προσέχετε καλά για να μάθετε την ανδρεία της γυναίκας και τη σοφία και τη μέριμνα του Κυρίου, για να μάθετε **μία αναβολή που έχει κέρδος**, για να μάθετε **μία άρνηση που προσφέρει πλούτο**, **για να μην απομακρυνθείς ποτέ και εσύ όταν προσευχηθείς και δεν λάβεις**. Πρόσεχε και συγκεντρώσου. Όταν οι Ιουδαίοι απαλλάχθηκαν από την τυραννία των Αιγυπτίων και βάδιζαν στην έρημο, αφού ξέφυγαν από τα χέρια του Φαραώ, και όταν επρόκειτο να μπουν στη χώρα των Χαναναίων, των ανθρώπων που ήταν ειδωλολάτρες και ασεβείς, που προσκυνούσαν λίθους, που λάτρευαν ξύλα, που έδειχναν πολλή ασέβεια, τους έδωσε ο Θεός αυτόν τον νόμο, λέγοντας: *«Οὐδὲ μὴ γαμβρεύσητε πρὸς αὐτούς· τὴν θυγατέρα σου οὐ δώσεις τῷ υἱῷ αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ οὐ λήψῃ τῷ υἱῷ σου (: Δεν θα κάνετε επίσης γάμους με αυτούς τους λαούς. Δεν θα δώσεις την κόρη σου γυναίκα στον υιό ενός από αυτούς τους αλλοεθνείς και δεν θα πάρεις για τον υιό σου τη θυγατέρα του)»* [Δευτ. 7, 3] και *«Οὐ προσκυνήσεις τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὐ δὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς· οὐ ποιήσεις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, ἀλλὰ καθαιρέσει καθελεῖς καὶ συντρίβων συντρίψεις τὰς στήλας αὐτῶν (: Δεν πρέπει να*

προσκυνήσεις, εσύ ο λαός μου, τους θεούς αυτών των λαών, ούτε να προσφέρεις λατρεία σε αυτούς. Πρόσεχε να μην κάνεις ό,τι κάνουν αυτοί, αλλά να γκρεμίσεις οπωσδήποτε τα είδωλά τους και να συντρίψεις ολότελα τις λίθινες στήλες τους, που συμβολίζουν τους θεούς τους)» [Έξ. 23, 24].

Σαν δηλαδή ο νόμος να τους πρόσταζε αυτό: «*Να μην αγοράσεις, να μην πουλήσεις, να μην κάνεις γάμο, ούτε συμβόλαια, αλλά* ***να είσαι ως προς τον τρόπο ζωής χωρισμένος από αυτούς, αν και ως προς τον τόπο είσαι κοντά τους****.* ***Να μην έχεις κανένα κοινό με αυτούς, ούτε συναλλαγές, ούτε πωλήσεις, ούτε αγορές, ούτε γάμους, ούτε συμπεθεριά, για να μη σε κάνει η ανάγκη της συγγένειας να γλιστρήσεις στην ασέβεια, για να μη σε κάνουν φίλο τους οι δοσοληψίες μαζί τους· αλλά να είσαι πάντοτε εχθρός με αυτούς*** *. Τίποτε το κοινό ανάμεσα σε εσένα και στους Χαναναίους· να μην πάρεις το χρυσάφι τους, ούτε το ασήμι τους, ούτε τα ρούχα τους, ούτε θυγατέρα, ούτε υιό τους, ούτε κανένα άλλο από αυτά, αλλά να είσαι κλεισμένος στον εαυτό σου. Έχεις γλώσσα που σε χωρίζει, σου έδωσα και τον νόμο·* ***γι' αυτό και ο νόμος λέγεται φραγμός*** *».* Γιατί, όπως γύρω από το αμπέλι βρίσκεται ο φράκτης, έτσι και στους Ιουδαίους είναι ο νόμος, για να μην τον παραβούν και αναμιχθούν με τους Χαναναίους. Γιατί σε αυτόν τον λαό των Χαναναίων υπήρχαν παράνομες επιμιξίες, οι νόμοι της φύσης είχαν διαφθαρεί, είδωλα προσκυνούνταν, ξύλα λατρεύονταν, ο Θεός υβριζόταν, παιδιά σφάζονταν, πατέρες περιφρονούνταν, μητέρες ατιμάζονταν, όλα αλλοιώνονταν, όλα είχαν ανατραπεί, ζούσαν τη ζωή των δαιμόνων.

Γι' αυτό ποτέ δεν έκαναν συναλλαγές, ούτε συμβόλαια, ούτε πωλήσεις μαζί τους. Και ο νόμος που ίσχυε για τα πιο μεγάλα εμπόδιζε τους γάμους μεταξύ τους, τα συμβόλαια, τα συμπεθεριά. Τίποτε κοινό δεν είχαν με εκείνους. Ήταν λοιπόν απαγορευμένες από τον νόμο οι συναλλαγές με τους Χαναναίους και οι δοσοληψίες για χρυσάφι ή κάτι άλλο, **για να μη γίνει η αιτία της φιλίας, αφορμή για ασέβεια**. Ο **νόμος βρισκόταν γύρω τους σαν φράκτης** . Λέγει μέσω του Ησαΐα ο Κύριος: «*Ἄσω δὴ τῷ ἠγαπημένῳ ἆσμα τοῦ ἀγαπητοῦ μου τῷ ἀμπελῶνί μου. ἀμπελὼν ἐγενήθη τῷ ἠγαπημένῳ ἐν κέρατι, ἐν τόπῳ πίονι. καὶ φραγμὸν περιέθηκα καὶ ἐχαράκωσα καὶ ἐφύτευσα ἄμπελον Σωρὴχ καὶ ὠκοδόμησα πύργον ἐν μέσῳ αὐτοῦ καὶ προλήνιον ὤρυξα ἐν αὐτῷ· καὶ ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι σταφυλήν, ἐποίησε δὲ ἀκάνθας (: Θα ψάλλω στον αγαπημένο μου αμπελώνα, τον Ισραηλιτικό λαό δηλαδή, άσμα του αγαπητού μου Κυρίου. Άμπελος έγινε κτήμα στον αγαπημένο Κύριο σε υψηλό λόφο, ανοικτό, ευάερο και ευήλιο, σε τόπο παχύ και εύφορο. Και έθεσα τριγύρω φράκτη και άνοιξα χαράκωμα και τάφρο και φύτεψα εκλεκτή άμπελο του είδους Σωρήχ και έχτισα πύργο στο μέσο αυτής και έσκαψα φρεάτιο, για να πέφτει μέσα ο μούστος. Και περίμενα να παραγάγει σταφύλια, έκανε όμως αγκαθιές)»* [Ησ. 5, 1-2], δηλαδή τον νόμο, **όχι φράκτη από αγκάθια, αλλά από εντολές, που τους οχύρωνε και τους εμπόδιζε.**

Απαγορευμένοι λοιπόν γι΄αυτούς ήταν οι Χαναναίοι, βδελυροί, ασεβείς, μολυσμένοι, μιαροί, ακάθαρτοι· γι' αυτό ούτε να τους ακούσουν ανέχονταν οι Ιουδαίοι, γιατί τηρούσαν στο εξής τον νόμο αυτόν. Επειδή λοιπόν αυτή η γυναίκα ήταν από τους Χαναναίους -«*καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία (: Τότε μια γυναίκα Χαναναία)*», λέγει, «*ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα (: που βγήκε από τα σύνορα εκείνα)*»-, επειδή λοιπόν αυτή η γυναίκα ήταν από τους Χαναναίους, και ήρθε στον Χριστό, γι' αυτό έλεγε «*Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ δὲ ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ μοι; (: Ποιος από σας, εξετάζοντας και ελέγχοντας τη ζωή μου, μπορεί να αποδείξει ότι έχω κάνει έστω και την παραμικρή αμαρτία; Κανείς. Συνεπώς ούτε ως ψεύτη μπορείτε να με κατηγορήσετε. Αλλά εάν λέω πάντοτε την αλήθεια, γιατί εσείς δεν με πιστεύετε;)*» [Ιω. 8, 46]· μήπως παρέβηκε τον νόμο; Γιατί αφού ήταν άνθρωπος, παρουσίαζε και ανθρώπινη συμπεριφορά.

Αλλά προσέχετε με ακρίβεια στον λόγο. Αφού η γυναίκα ήταν Χαναναία και από την περιοχή εκείνη, όπου υπήρχαν και λύσσες και μανία και ασέβεια, όπου υπήρχε η εξουσία του διαβόλου, και τα όργια των δαιμόνων, και φύση καταπατημένη, και όπου κατάντησαν στους παραλογισμούς των ζώων και στις μανίες των δαιμόνων, αλλά και ο νόμος πρόσταζε: «*να μην έχεις από αυτούς, να μην πάρεις γυναίκα, να μην πάρεις υιό, να μην κάνεις συμβόλαια ούτε συναλλαγές*»- *γι' αυτό έβαλα ολόγυρα φράχτη*-· αλλά και όταν ο Χριστός ήλθε και ανέλαβε τα ανθρώπινα όλα, αμέσως περιτμήθηκε, πρόσφερε θυσίες, προσφορές, όλα τα άλλα, και επρόκειτο να καταργήσει τον νόμο, για να μην λέγουν: «*επειδή δεν είχε τη δύναμη να εκπληρώσει τον νόμο, γι' αυτό τον κατήργησε*», **πρώτα τον εκπληρώνει και ύστερα τον καταργεί, για να μη νομίσεις πως δεν έχει την απαραίτητη δύναμη, αλλά τα εκπληρώνει όλα κατά τον νόμο.** Γι' αυτό φωνάζει και λέγει: «*Ποιος από σας μπορεί να με ελέγξει για αμαρτία;*». Αφού λοιπόν και αυτό ήταν νόμιμο, το να μην έχουν δηλαδή τίποτε το κοινό με τους Χαναναίους, **για να μην αρχίσουν να Του κατηγορούν οι Ιουδαίοι και να Του λέγουν:** «*Γι' αυτό δεν πιστέψαμε σε σένα, γιατί είσαι παράνομος, κατάργησες τον νόμο, πήγες στη χώρα των Χαναναίων, αναμίχθηκες με τους Χαναναίους, ενώ ο νόμος έλεγε να μην αναμιχθείς*», **γι΄αυτό στην αρχή δεν της λέγει ούτε λέξη.**

Πρόσεχε **πώς εκπληρώνει τον νόμο και δεν προδίδει τη σωτηρία**, **και τους Ιουδαίους αποστομώνοντας και αυτήν κερδίζοντας**. «*Αυτός όμως δεν απάντησε*», λέγει ο ευαγγελιστής, «*ούτε λέξη*». «*Μην μου προβάλεις προφάσεις. Ιδού, δεν μιλώ· ιδού, δεν συζητώ· ιδού, συμφορά, και δεν κάνω το δικό μου έργο· ιδού, ναυάγιο, και εγώ ο κυβερνήτης δεν σταματώ την τρικυμία εξαιτίας της αχαριστίας σας, για να μην έχετε πρόφαση. Ιδού, μια γυναίκα μού έστησε ολόγυρα θέατρο και δεν παίρνει ακόμη απάντηση, για να μην λέτε ότι "παρέδωσες τον εαυτό σου στους Χαναναίους, παρέβηκες τον νόμο και έχουμε αυτήν την πρόφαση για να μην πιστέψουμε σε σένα"*». Κοίταζε πως **γι' αυτό δεν απάντησε στη γυναίκα, για να απαντήσει στους Ιουδαίους. Η σιωπή προς τη γυναίκα, γινόταν**

φωνή αχαριστίας στους Ιουδαίους.

Και **τα έκανε αυτά όχι σύμφωνα με τη δική Του δύναμη, αλλά από συγκατάβαση προς τη δική τους αδυναμία**. Γιατί και όταν καθάρισε τον λεπρό, λέγει: «*Θέλω, καθαρίσθητι (: Θέλω. Καθαρίσου)*» [Ματθ. 8, 3]. Εσύ τον καθάρισες και τον στέλνεις στον νόμο του Μωυσή; «*Ναι. Γιατί; Εξαιτίας των Ιουδαίων, για να μην αρχίσουν να με κατηγορούν ότι παρέβηκα τον νόμο*». Γι' αυτό και όταν θεράπευσε τον λεπρό, τον θεράπευσε με τρόπο παράξενο· και άκου πώς: «*Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον ὃ προσέταξε Μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς (: Πρόσεξε να μην πεις σε κανέναν το θαύμα της θεραπείας σου, αλλά πήγαινε και δείξε τον εαυτό σου στον ιερέα και πρόσφερε το δώρο που έχει καθορίσει ο Μωυσής. Για να χρησιμεύσει η εξέτασή σου από τον ιερέα και η προσφορά του δώρου σου ως μαρτυρία και απόδειξη στον ιερέα και στους Ιουδαίους ότι και εσύ θεραπεύτηκες τελείως και εγώ δεν ήλθα να καταργήσω τον νόμο)*» [Ματθ. 8, 4] Σύμφωνα με τον νόμο δεν τόλμησε αυτός να βγει και να δει τον λεπρό και να τον αγγίξει.

Επειδή λοιπόν ο Ελισσαίος καθάρισε ένα λεπρό, για να μη λέγουν οι Ιουδαίοι ότι τον καθάρισε όμοια με τον Ελισσαίο, γι' αυτό εκείνος δεν τολμάει να τον αγγίξει, ενώ Αυτός τον αγγίζει και λέγει: «*Θέλω, καθαρίσου*»· **και απλώνοντας το χέρι του άγγιξε τον λεπρό**. Γιατί τον άγγιξε· για να σου δείξει πως δεν είναι δούλος που βρίσκεται κάτω από τον νόμο, αλλά **Κύριος που είναι πάνω από τον νόμο**. Πώς λοιπόν τήρησε τον νόμο; Με το να πει: «*θέλω, καθαρίσου*», και να μην τον αγγίξει αμέσως. Προηγήθηκε ο λόγος, δραπέτευσε η αρρώστια, και έπειτα άγγιξε τον ακάθαρτο και είπε «*θέλω, καθαρίσου*». Πώς; «*Αμέσως καθαρίστηκε*». **Δεν βρίσκει ο ευαγγελιστής να πει -γιατί και το *αμέσως* είναι αργό-, δεν βρίσκει λόγο ισοδύναμο με την ταχύτητα της ενέργειας**. «*Αμέσως*»· πώς; Μόλις βγήκε ο λόγος και δραπέτευσε η αρρώστια, διώχθηκε η λέπρα και ο λεπρός ήταν πια καθαρός. Γι' αυτό λέγει: «*Πήγαινε, δείξε τον εαυτό σου στον ιερέα και πρόσφερε το δώρο που πρόσταξε ο Μωυσής, για βεβαίωση σε αυτούς*» [Ματθ. 8, 4]. Σε ποιους; «*Στους Ιουδαίους, για να μη λέγουν πως παραβαίνω τον νόμο. Εγώ θεράπευσα και λέγω «πρόσφερε το δώρο του νόμου», για να τους κατηγορήσει εκείνη την ημέρα ο λεπρός λέγοντας: Μου πρόσταξε να προσφέρω δώρο σύμφωνα με τον νόμο».*

Και όπως πολλά έκανε ο Χριστός εξαιτίας των Ιουδαίων, καθιστώντας αυτούς αναπολόγητους σε όλα, έτσι και εδώ. «*Ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαυῖδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὄπισθεν ἡμῶν (: "Ελέησέ με, Κύριε, ένδοξε απόγονε του Δαβίδ. Η κόρη μου κατέχεται από δαιμόνιο και υποφέρει φρικτά". Ο Κύριος όμως δεν της αποκρίθηκε ούτε λέξη. Πλησίασαν τότε οι μαθητές Του κι άρχισαν να Τον παρακαλούν λέγοντας: "Κάνε της αυτό που ζητά, για να φύγει, διότι φωνάζει δυνατά από πίσω μας, κι απ'*

τις φωνές της θα μαζευτεί πολύς λαός”». Τι είπε αυτός τότε; «*Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ισραήλ (: Δεν με απέστειλε ο Πατέρας μου παρά για τα χαμένα πρόβατα του ισραηλιτικού γένους)*» [Ματθ. 15, 24], για να μην λέγουν οι Ιουδαίοι: «*μας άφησες και πήγες έξω, και γι' αυτό δεν πιστέψαμε σε σένα*». «*Ιδού*», λέγει, «*και από τα έθνη έρχονται και δεν τους δέχομαι, ενώ σε σας και όταν φεύγετε, σας καλώ*» [«*Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς (: Ελάτε σε μένα όλοι όσοι είστε κουρασμένοι και φορτωμένοι από το βάρος της αμαρτίας και των θλίψεων, και από το φόρτωμα των φαρισαϊκών παραδόσεων, με τις οποίες ο θεόπνευστος νόμος μεταβλήθηκε σε φορτίο δυσβάστακτο. Ελάτε σε μένα, κι εγώ θα σας ξεκουράσω)*» Ματθ. 11, 28], «*και δεν έρχεστε· αυτήν τη διώχνω, και παραμένει*».

«*Ῥύσῃ με ἐξ ἀντιλογίας λαοῦ, καταστήσεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν. λαός, ὃν οὐκ ἔγνων, ἐδούλευσέ μοι, εἰς ἀκοὴν ὠτίου ὑπήκουσέ μου (: Με γλύτωσες από τις εμφύλιες διαμάχες του ιουδαϊκού λαού, τον οποίο οι συγγενείς του Σαούλ ζητούσαν να διαιρέσουν. Εσύ με εγκατέστησες αρχηγό και κεφαλή εθνών, ώστε να κυριαρχώ επί των γειτονικών βασιλέων. Λαός μακρινός, τον οποίο δεν είχα γνωρίσει ποτέ, υποδουλώθηκε σε εμένα και μου πρόσφερε φόρο υποταγής)*», λέγει [Ψαλμ. 17, 44-45]. Και αλλού λέγει: «*Ἐμφανὴς ἐγενήθην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν, εὑρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν. εἶπα· ἰδού εἰμι τῷ ἔθνει, οἳ οὐκ ἐκάλεσάν μου τὸ ὄνομα (: έγινα φανερός και αποκάλυψα τον εαυτό μου σε εκείνους, οι οποίοι δεν με ικέτευαν, επειδή με αγνοούσαν ολότελα· βρέθηκα από εκείνους, οι οποίοι δεν ζητούσαν να με βρουν. Είπα: Ιδού είμαι παρών. Το είπα σε έθνος το οποίο δεν επικαλέστηκε το όνομά μου)*» [Ησ. 65, 1]. «*Διώξε την, γιατί φωνάζει από πίσω μας*».

Ας δούμε λοιπόν τι λέγει ο Χριστός. «*Δεν είμαι σταλμένος παρά μόνο στα πρόβατα τα χαμένα του οίκου Ισραήλ*». Δεν ήταν τα λόγια αυτά αποτρεπτικά; Γιατί σχεδόν λέγει: «*Φύγε μακριά γιατί δεν έχεις τίποτε κοινό με μένα· δεν ήρθα για σένα, αλλά ήρθα για τους Ιουδαίους. Δεν είμαι σταλμένος παρά μόνο στα πρόβατα τα χαμένα του οίκου Ισραήλ*». Και εκείνη όταν άκουσε αυτά είπε: «*Κύριε, βοήθει μοι (: Κύριε, βοήθα με στη δυστυχία μου!)*»· και προσκυνούσε όταν τα έλεγε («*ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνησεν αὐτῷ λέγουσα*» [Ματθ. 15, 25]). Αυτός όμως δεν της απάντησε. Αλλά πρόσεχε απάντηση: «*Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις (: Δεν είναι σωστό να πάρει κανείς το ψωμί των παιδιών και να το ρίξει στα σκυλάκια’’)*». «*ἡ δὲ εἶπε· ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν (: Εκείνη όμως, αφού πλησίασε, έπεσε με ευλάβεια στα πόδια του Κυρίου λέγοντας: ’’Κύριε, βοήθα με στη δυστυχία μου!’’. ’’Αυτός της αποκρίθηκε: ’’Δεν είναι σωστό να πάρει κανείς το ψωμί των παιδιών και να το ρίξει στα σκυλάκια’’. Κι εκείνη είπε: ’’Ναι, Κύριε˙ δέχομαι ότι είμαι σκυλάκι. Διότι και τα σπιτίσια σκυλάκια τρώνε από τα ψίχουλα που πέφτουν από το τραπέζι των κυρίων τους’’)*». Ποιων; Των Ιουδαίων. «*Και να το δώσω στα σκυλάκια*», δηλαδή «*σε σας*».

Πραγματικά τα είπε αυτά ο Κύριος για να ντροπιάσει τους Ιουδαίους· γιατί**αν και ονομάζονταν τέκνα, έγιναν *σκυλιά***. Γι' αυτό και ο Παύλος λέγει: «*Εἴγε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνώρισέ μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ (: Είμαι φυλακισμένος ως δικός σας απόστολος, εξουσιοδοτημένος να κηρύττω το Ευαγγέλιο στα έθνη. Σχετικά με αυτό δεν θα σας μένει καμία αμφιβολία, εάν βεβαίως έχετε ακούσει για τον σοφό τρόπο που μεταχειρίστηκε η χάρη του Θεού για να με προσκαλέσει στο αποστολικό αξίωμα. Αυτή η χάρη μού δόθηκε για σας. Μιλώ για τον σοφό τρόπο που χρησιμοποίησε ο Θεός προκειμένου να γίνω απόστολός σας· διότι Αυτός με αποκάλυψη μου φανέρωσε την αλήθεια που μέχρι τότε ήταν κρυμμένη, ότι δηλαδή θα σώζονταν και οι εθνικοί και θα γίνονταν μέλη της οικογένειας του Θεού, όπως με λίγα λόγια σας έγραψα προηγουμένως)*» [Εφ. 3, 2-3]. Οι εθνικοί **ονομάστηκαν *σκυλιά* και έγιναν τέκνα**: «*Τεκνία μου, οὓς πάλιν ὠδίνω, ἄχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν (: Παιδάκια μου, που σας αναγέννησα πνευματικά και που ξαναδοκιμάζω τώρα πόνους και ωδίνες για την αναγέννησή σας, έως ότου ο χαρακτήρας του Χριστού μορφωθεί μέσα σας)*» [Γαλ. 4, 19]. Ο έπαινος αυτός είναι κατηγορία για τον Ιουδαίο. «*Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις (: Δεν είναι σωστό να πάρει κανείς το ψωμί των παιδιών και να το ρίξει στα σκυλάκια)*» [Ματθ. 15, 26].

Τι λέγει τότε η γυναίκα; «*Ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν (: Ναι, Κύριε˙ δέχομαι ότι είμαι σκυλάκι. Διότι και τα σπιτίσια σκυλάκια τρώνε από τα ψίχουλα που πέφτουν από το τραπέζι των κυρίων τους)*» [Ματθ. 15, 27]. Πωπω, δύναμη γυναίκας, πώπω επιμονή ψυχής! Ο ιατρός λέγει «*όχι*» και αυτή λέγει «*ναι*»· ο Κύριος λέγει «*δεν*», αυτή λέγει «*ναι*»· όχι με σκοπό να κατηγορήσει ούτε να γίνει αναίσχυντη, αλλά**περιμένοντας τη σωτηρία**.

«*Δεν είναι σωστό να πάρω το ψωμί των τέκνων και να το δώσω στα σκυλάκια*» «*Ναι, Κύριε. Σκυλί με ονομάζεις, εγώ όμως Κύριο σε λέγω· εσύ με βρίζεις, εγώ όμως σε υμνώ. Ναι, Κύριε, αλλά και τα σκυλάκια τρώγουν από τα ψίχουλα που πέφτουν από το τραπέζι των κυρίων τους*». Πώπω σοφία γυναίκας! Από το παράδειγμα βρήκε λόγο που ταίριαζε. «*Σκυλί με ονομάζεις, σαν σκυλί τρέφομαι. Δεν αρνούμαι την προσβολή, δεν αποφεύγω το όνομα· ας πάρω λοιπόν την τροφή του σκυλιού. Και λέγει ένα πράγμα που συνήθως συμβαίνει. Εσύ κάνε τα δικά σου· με ονόμασες σκυλί, δώσε μου ένα ψίχουλο· έγινες συνήγορος στην αίτησή μου, φανέρωσε τη συγκατάθεση στην άρνησή σου. Ναι, Κύριε, αλλά και τα σκυλάκια τρώγουν από τα ψίχουλα που πέφτουν από το τραπέζι των κυρίων τους*». Πώπω σοφία γυναίκας! Από το παράδειγμα βρήκε λόγο που ταίριαζε. «*Σκυλί με ονομάζεις, σαν σκυλί τρέφομαι. Δεν αρνούμαι την προσβολή, δεν αποφεύγω το όνομα· ας πάρω λοιπόν την τροφή του σκυλιού. Και λέγει ένα πράγμα που συνήθως συμβαίνει. Εσύ κάνε τα δικά σου· με ονόμασες σκυλί, δώσε μου ένα ψίχουλο· έγινες συνήγορος στην αίτησή μου, φανέρωσε τη συγκατάθεση στην άρνησή σου. Ναι, Κύριε, αλλά και τα σκυλάκια τρώγουν από τα ψίχουλα που πέφτουν από το τραπέζι των κυρίων τους*». Τι λοιπόν είπε Εκείνος που αρνούνταν, που έδιωχνε, που απομάκρυνε, που έλεγε: «*Δεν είναι σωστό να πάρω το ψωμί των τέκνων και να το δώσω στα σκυλάκια*» και «δεν είμαι σταλμένος.. οίκου Ισραήλ»; «*Ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις! γενηθήτω σοι ὡς θέλεις (: **Ω γυναίκα, είναι μεγάλη η πίστη σου! Ας γίνει σε σένα όπως το θέλεις**)*»[Ματθ. 15, 28].

Ξαφνικά άρχισες να την επαινείς; Εγκωμιάζεις τη γυναίκα; Δεν την απομάκρυνες, δεν την έδιωχνες; «*Έχε θάρρος· γι' αυτό ανέβαλα. Γιατί, αν από την αρχή την έδιωχνα, δε θα μάθαινες την πίστη της.* ***Αν από την αρχή την έδιωχνα, θα έφευγε γρήγορα, και κανείς δε θα γνώριζε καλά τον θησαυρό της. Γι' αυτό καθυστερούσα τη χορήγηση, για να φανερώσω σε όλους την πίστη της*** ». «*Ω γυναίκα*». Ο Θεός λέγει: «*Ω γυναίκα*». **Ας ακούνε αυτοί που προσεύχονται χωρίς αισθήματα**. Όταν πω σε κάποιον: «*Παρακάλεσε τον Θεό, προσευχήσου σε Αυτόν, ικέτευσέ Τον*», λέγει: «*Τον παρακάλεσα μία φορά, δυο, τρεις, δέκα, είκοσι φορές και ακόμη δεν έλαβα*». **Μην παραιτηθείς, αδελφέ, μέχρι που να λάβεις· τέλος της αίτησης ας είναι η χορήγηση εκείνου που ζητάς**. **Τότε παραιτήσου, όταν λάβεις, ή καλύτερα ούτε τότε, αλλά και τότε να επιμένεις. Και αν δεν λάβεις, ζήτα για να λάβεις· όταν όμως λάβεις, ευχαρίστησε, γιατί έλαβες.**

Μπαίνουν πολλοί στην εκκλησία, απευθύνουν άπειρους στίχους προσευχής, ύστερα βγαίνουν, και δεν ξέρουν τι είπαν. Τα χείλη κινούνται, και η ακοή δεν ακούει. Εσύ δεν ακούς την προσευχή σου και θέλεις ο Θεός να εισακούσει την προσευχή σου; Γονάτισες, λες, αλλά ο νους σου πετούσε έξω· το σώμα σου ήταν μέσα στην εκκλησία, και η ψυχή σου έξω· το στόμα σου έλεγε την προσευχή, και ο νους σου μετρούσε τόκους, συμβόλαια, συναλλαγές, χωράφια, κτήματα, συναναστροφές με φίλους. Γιατί **ο διάβολος, επειδή είναι πονηρός και γνωρίζει πως την ώρα της προσευχής κερδίζουμε μεγάλα πράγματα, τότε επιτίθεται. Πολλές φορές αναπαυόμαστε ξαπλωμένοι στο κρεβάτι, και δεν σκεπτόμαστε τίποτε· ήρθαμε να προσευχηθούμε και έρχονται άπειρες σκέψεις για να μας βγάλουν κενούς.**

Γνωρίζοντας λοιπόν αγαπητέ, ότι αυτά γίνονται στις προσευχές, **μιμήσου τη Χαναναία**, ο άνδρας τη γυναίκα, την αλλόφυλη, την αδύνατη, την απόβλητη και περιφρονημένη. Αλλά δεν έχεις θυγατέρα που βασανίζεται από δαιμόνιο; **Έχεις όμως ψυχή που αμαρτάνει.** Τι είπε η Χαναναία; «*Ελέησέ με, η θυγατέρα μου βασανίζεται φρικτά από δαιμόνιο*». Πες κι εσύ «*ελέησέ με, η ψυχή μου βασανίζεται φρικτά από δαιμόνιο*». Γιατί **η αμαρτία είναι μεγάλος δαίμονας**. **Όποιος βασανίζεται από δαιμόνιο, ελεείται, όποιος αμαρτάνει, μισείται· εκείνος βρίσκει συγχώρηση, αυτός δεν έχει δικαιολογία**. «*Ελέησέ με*»· μικρός ο λόγος, **και βρήκε πέλαγος φιλανθρωπίας**. Γιατί, **όπου υπάρχει έλεος, υπάρχουν όλα τα αγαθά.**

Και αν είσαι έξω, κραύγαζε και λέγε «*ελέησέ με*», χωρίς να κινείς τα χείλη αλλά φωνάζοντας με την ψυχή σου· γιατί ο Θεός μάς ακούει και όταν σιωπούμε. Δεν εξετάζεται ο τόπος, αλλά ο τρόπος της προσευχής . Ο Ιερεμίας μέσα σε βόρβορο βρισκόταν και προκάλεσε την προσοχή του Θεού· ο Δανιήλ ήταν μέσα σε λάκκο λιονταριών, και κέρδισε την εύνοια του Θεού· ο ληστής σταυρώθηκε,

και δεν τον εμπόδισε ο σταυρός, αλλά του άνοιξε τον παράδεισο· ο Ιώβ ήταν στην κοπριά, και έκαμε ευσπλαχνικό τον Θεό· ο Ιωνάς βρισκόταν στην κοιλιά του κήτους, και τον άκουσε ο Θεός. **Και αν είσαι σε λουτρό, να προσεύχεσαι, και αν είσαι σε δρόμο, και αν είσαι στο κρεβάτι, όπου και αν είσαι, να προσεύχεσαι. Είσαι ναός του Θεού, να μην ζητάς τόπο· χρειάζεται μόνο διάθεση**. Και αν παρουσιαστείς σε δικαστή, να προσεύχεσαι· όταν οργίζεται ο δικαστής, να προσεύχεσαι. Η θάλασσα ήταν μπροστά, οι Αιγύπτιοι πίσω, ο Μωυσής στη μέση· **ήταν μεγάλη η στενότητα του χώρου κατά την προσευχή, αλλά το πλάτος της προσευχής ήταν μεγάλο**. Πίσω τους καταδίωκαν οι Αιγύπτιοι, μπροστά ήταν η θάλασσα, στη μέση η προσευχή· και τίποτε δεν μιλούσε ο Μωυσής· και του λέγει ο Θεός: «*Εἶπε δὲ Κύριος πρὸς Μωυσῆν· τί βοᾷς πρός με; λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἀναζευξάτωσαν. καὶ σὺ ἔπαρον τῇ ῥάβδῳ σου καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ ῥῆξον αὐτήν, καὶ εἰσελθάτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς μέσον τῆς θαλάσσης κατὰ τὸ ξηρόν. (: και είπε ο Κύριος προς τον Μωυσή, ο οποίος προσευχήθηκε τη στιγμή εκείνη από τα βάθη της καρδιάς του: Γιατί κραυγάζεις προς Εμένα; Δώσε εντολή στους Ισραηλίτες να ετοιμαστούν προς αναχώρηση. Κι εσύ σήκωσε ψηλά το ραβδί σου και άπλωσε το χέρι σου επάνω από τη θάλασσα και σχίσε την στα δύο και ας περάσουν οι Ισραηλίτες στο στεγνό έδαφος μέσα από τη θάλασσα)*» [Έξ. 14, 15]. Το στόμα του βέβαια δεν μιλάει, η ψυχή του όμως φωνάζει.

Και συ λοιπόν, αγαπητέ, όταν παρουσιαστείς σε δικαστή που οργίζεται πάρα πολύ, που τυραννάει, που απειλεί με τις πιο μεγάλες απειλές, και σε άλλους δήμιους που κάνουν τα ίδια, προσευχήσου στον Θεό, και προσευχόμενος τα κύματα ηρεμούν. Ο δικαστής είναι εναντίον σου; Εσύ να καταφεύγεις στον Θεό. Ο άρχοντας είναι κοντά σου; Εσύ κάλεσε τον Κύριο. Μήπως δηλαδή είναι άνθρωπος, για να πας σε κάποιον τόπο; **Ο Θεός είναι πάντοτε κοντά**. Αν θέλεις να παρακαλέσεις ένα άνθρωπο, ερωτάς τι κάνει, κοιμάται, ασχολείται· και αν έχει υπηρεσία, δεν σου απαντάει. **Στον Θεό όμως δεν συμβαίνει τίποτε από αυτά. Όπου και αν πας και Τον καλέσεις, ακούει**· ούτε ασχολία, ούτε μεσίτης, ούτε υπηρέτης εμποδίζει. **Πες «*ελέησέ με, Κύριε*», και αμέσως ο Θεός έρχεται κοντά σου**· γιατί, λέγει: «*Τότε βοήσῃ, καὶ ὁ Θεὸς εἰσακούσεταί σου· ἔτι λαλοῦντός σου ἐρεῖ· ἰδοὺ πάρειμι. ἐὰν ἀφέλῃς ἀπὸ σοῦ σύνδεσμον καὶ χειροτονίαν καὶ ῥῆμα γογγυσμοῦ (: Τότε θα φωνάξεις και ο Θεός θα σε εισακούσει· όταν ακόμη λαλείς προς Αυτόν και Τον καλείς, θα πει: Ιδού, είμαι παρών)*» [Ησ. 58, 9]. **Πώπω λόγος γεμάτος ηπιότητα! Δεν περιμένει να τελειώσεις την προσευχή· δεν τελειώνεις ακόμη την προσευχή σου και παίρνεις τη χορήγηση.**

«*Ελέησέ με*». Αυτήν τη Χαναναία ας μιμηθούμε, παρακαλώ. «*Ελέησέ με, η θυγατέρα μου βασανίζεται φρικτά από δαιμόνιο*». Και ο Κύριος λέγει σε αυτήν· «*Ω γυναίκα, μεγάλη είναι η πίστη σου· ας σου γίνει όπως θέλεις*». Πού είναι ο αιρετικός; Μήπως είπε: «*Θα παρακαλέσω τον Πατέρα μου;*». Μήπως είπε: «*Θα ικετεύσω Αυτόν που με γέννησε;*». **Μήπως χρειαζόταν προσευχή εδώ; Καθόλου. Γιατί; Επειδή**

μεγάλη ήταν η πίστη, μεγάλο ήταν το σκεύος, μεγάλη ξεχύθηκε και η χάρη. Όπου χρειάζεται η προσευχή, είναι αδύνατο το σκεύος. «*Ω γυναίκα, μεγάλη είναι η πίστη σου. Δεν είδες νεκρό να ανασταίνεται, ούτε λεπρό να καθαρίζεται, δεν άκουσες προφήτες, δεν μελέτησες τον νόμο, δεν είδες τη θάλασσα να σχίζεται, δεν έχεις δει κάποιο άλλο θαύμα να έγινε από μένα· μάλλον περιφρονήθηκες από μένα, και βρέθηκες σε δύσκολη θέση· αρνήθηκα τη συμφορά σου και δεν έφυγες, αλλά παρέμεινες· πάρε τώρα και συ από μένα τον έπαινο όπως σου αξίζει και σου ταιριάζει. Ω γυναίκα, μεγάλη είναι η πίστη σου*».

Πέθανε η γυναίκα και ο έπαινός της μένει, γιατί είναι πιο λαμπρός από στέμμα. Όπου και αν πας, ακούς τον Χριστό να λέγει: «*Ω γυναίκα, μεγάλη είναι η πίστη σου*». Πήγαινε στην εκκλησία των Περσών και θα ακούσεις τον Χριστό να λέγει «*Ω γυναίκα, μεγάλη είναι η πίστη σου*»· πήγαινε στην εκκλησία των Γότθων, στων βαρβάρων, στων Ινδών, στων Μαύρων, σε όση γη επιβλέπει ο ήλιος. Ένα λόγο είπε ο Χριστός, και ο λόγος δεν σιωπά, αλλά**με μεγάλη φωνή διαλαλεί την πίστη της** λέγοντας: «*Ω γυναίκα, μεγάλη είναι η πίστη σου· ας σου γίνει όπως θέλεις*». Δεν είπε: «ας θεραπευθεί η μικρή σου κόρη», αλλά «*ας γίνει όπως θέλεις*». **Εσύ θεράπευσέ την, εσύ γίνε ιατρός, σε σένα εμπιστεύομαι το φάρμακο· πήγαινε, δώσε το, «*ας γίνει, όπως θέλεις*». Η θέλησή σου ας τη θεραπεύσει**.

Είναι δυνατόν η Χαναναία να θεράπευσε με τη θέλησή της, επειδή το θέλησε και το ζήτησε και ο Υιός του Θεού να μην θεραπεύει από μόνος Του; «*Ας σου γίνει όπως θέλεις*». Δεν πρόσταξε η γυναίκα, ούτε διέταξε το δαιμόνιο, αλλά μόνο θέλησε, και το θέλημα της γυναίκας θεράπευσε και έδιωξε τους δαίμονες. Πού είναι αυτοί που τολμούν να λέγουν ότι με προσευχή το κατόρθωσε αυτό ο Υιός; «**Ας σου γίνει όπως θέλεις**». **Πρόσεχε και την ευγένεια της λέξης· μιμείται τον Πατέρα Του.** Γιατί, όταν ο Θεός έκανε τον ουρανό, είπε: «*Ας γίνει ο ουρανός, και έγινε ο ουρανός· ας γίνει ο ήλιος, και έγινε ο ήλιος ας γίνει η γη, και έγινε η γη*»· **με προσταγή δημιουργούσε την ουσία τους**. Έτσι και αυτός είπε «*Ας σου γίνει όπως θέλεις*». **Η συγγένεια της λέξης έδειξε την κοινή φύση τους**. «*Και θεραπεύτηκε η θυγατέρα της*». Πότε; «*Από την ώρα εκείνη*». Όχι από τότε που ήρθε η μητέρα της στο σπίτι, αλλά **πριν έρθει.** Ήρθε να τη βρει δαιμονισμένη, και τη βρήκε υγιή, γιατί θεραπεύτηκε με το δικό της θέλημα.

Για όλα λοιπόν αυτά ας ευχαριστήσουμε τον Θεό, γιατί σε Αυτόν αρμόζει η δόξα στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

ΠΗΓΕΣ:

- https://greekdownloads3.files.wordpress.com/2014/08/de-chananaea.pdf
- Ιωάννου του Χρυσοστόμου Άπαντα τα έργα, *Ομιλίαι κατηχητικαί και ηθικαί,* ομιλία *Εἰς τήν ἐπίλυσιν τῆς Χαναναίας* (εκτενές απόσπασμα), πατερικές εκδόσεις «Γρηγόριος ο Παλαμάς»(ΕΠΕ), εκδ. οίκος «Το Βυζάντιον», Θεσσαλονίκη 1979, τόμος 31, σελίδες 447-475.
- Βιβλιοθήκη των Ελλήνων, Άπαντα των αγίων Πατέρων, Ιωάννου Χρυσοστόμου έργα, τόμος 31, σελ. 88-110.
- Π. Τρεμπέλα, *Η Καινή Διαθήκη με σύντομη ερμηνεία* (απόδοση στην κοινή νεοελληνική), εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2014.
- *Η Καινή Διαθήκη, Κείμενον και ερμηνευτική απόδοσις υπό Ιωάννου Κολιτσάρα*, εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τριακοστή τρίτη, Αθήνα 2009.
- *Η Παλαιά Διαθήκη κατά τους εβδομήκοντα*, Κείμενον και σύντομος απόδοσις του νοήματος υπό Ιωάννου Κολιτσάρα, εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2005.
- *Η Παλαιά Διαθήκη μετά Συντόμου Ερμηνείας*, Παναγιώτης Τρεμπέλας, Αδελφότης Θεολόγων «Ο Σωτήρ», Αθήνα, 1985.
- https://www.agia-aikaterini-larissis.com/agia-grafi-palaia-diathiki/
- https://www.agia-aikaterini-larissis.com/agia-grafi-kaini-diathiki/
- Π. Τρεμπέλα, *Το Ψαλτήριον με σύντομη ερμηνεία*(απόδοση στην κοινή νεοελληνική), εκδόσεις αδελφότητος θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τρίτη, Αθήνα 2016.
- http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/tools/liddell-scott/index.html
- http://users.sch.gr/aiasgr/Palaia_Diathikh/Biblia/Palaia_Diathikh.htm
- http://users.sch.gr/aiasgr/Kainh_Diathikh/Biblia/Kainh_Diathikh.htm

(Επιμέλεια κειμένου: Ελένη Λιναρδάκη, φιλόλογος)